

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1090

Vragen van de leden **Van Helvert** en **Van der Molen** (beiden CDA) aan de Ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat een Chinese geneticus van het Erasmus MC werkt voor de Chinese politie* (ingezonden 5 december 2019).

Mededeling van Minister **Van Engelshoven** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 17 december 2019).

Vraag 1

Kent u de berichten in het Algemeen Dagblad van 4 december jl. en in de Volkskrant van 3 december jl. waarin wordt vermeld dat een Chinese geneticus van het Erasmus MC werkt voor de Chinese politie?^{1 2}

Vraag 2

In hoeverre kunt u deze berichtgeving bevestigen of ontkrachten?

Vraag 3

Is er vanuit de Nederlandse overheid contact geweest met de Chinese overheid over deze zaak? Zo ja, wat waren de resultaten van dit gesprek? Zo nee, waarom niet en wat gaat u ondernemen om dit zo snel mogelijk te bespreken met de Chinese overheid?

Vraag 4

Bent u het ermee eens dat het volstrekt onwenselijk is dat Chinese onderzoekers Nederlandse universiteiten gebruiken voor (genetisch) onderzoek en dat de resultaten daarvan vervolgens worden gedeeld met de Chinese overheid ten behoeve van het opsporen en volgen van dissidenten? Zo ja, welke stappen gaat u nu ondernemen?

Vraag 5

Kunt u uiteenzetten wat deze financiering inhield, zowel qua bedragen als wat er gefinancierd is, en wie daarbij betrokken zijn? Bent u het ermee eens dat het ongewenst is dat Chinese wetenschappers die werkzaam zijn in Neder-

¹ <https://www.ad.nl/buitenland/chinese-geneticus-erasmus-mc-werkt-voor-chinese-politie~a7d1792c/>

² <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/ny-times-rotterdamse-geneticus-gebruikte-mogelijk-onder-dwang-verkregen-bloedmonsters-van-oeigoeren~bf85a5b3/>

land gefinancierd worden door het Chinese Ministerie van Publieke Veiligheid? Zo ja, hoe kan dit vanuit de overheid en universiteit voorkomen worden?

Vraag 6

Gebeurt het vaker dat het Chinese Ministerie van Publieke Veiligheid Nederlands onderzoek in Nederland (mede)financiert?

Vraag 7

Deelt u de mening dat het volstrekt onwenselijk is dat het Chinese Ministerie van Publieke Veiligheid onderzoek aan Nederlandse kennisinstututen (mede)financiert?³ Bent u bereid hiertegen op te treden?

Vraag 8

In hoeverre worden naar aanleiding van de passage in de beleidsnotitie «Nederland – China: Een Nieuwe Balans», waarin wordt vermeld dat de Nederlandse inlichtingendiensten hebben geconstateerd dat China's spionageprogramma zich ook richt op buitenlandse universiteiten, Chinese werknemers aan Nederlandse universiteiten gescreend? Wat houdt deze screening in? Bevat deze screening ook het inzetten van het netwerk van deze Chinese werknemers voor de Chinese inlichtingendienst?

Vraag 9

Op welke wijze worden universiteiten actief ingelicht over de risico's van Chinese spionageactiviteiten bij het toelaten van Chinese studenten, medewerkers en onderzoekers, zulks naar aanleiding van de constatering in de beleidsnotitie «Nederland – China: Een Nieuwe Balans» dat Nederlandse kennisinstellingen zich niet altijd voldoende bewust zijn van de risico's die het beschikbaar stellen van kennis en faciliteiten met zich kan meebrengen?

Vraag 10

Is deze gebeurtenis een aanleiding om de beleidsnotitie «Nederland – China: Een Nieuwe Balans» aan te passen?

Vraag 11

Hoe gaan andere EU-landen om met Chinese spionageactiviteiten op universiteitsinstellingen? Hoe zit dat met andere westerse landen, zoals de Verenigde Staten, Canada en Australië? Worden verdenkingen van Chinese spionageactiviteiten op universiteiten actief gedeeld met Nederlandse bondgenoten? Zo nee, waarom niet?

Vraag 12

In hoeverre wordt de Nederlandse wetenschappelijke integriteit aangetast op het moment dat de Chinese overheid op een dergelijke wijze bezig is op Nederlands grondgebied?

Vraag 13

Welke gevolgen heeft deze gebeurtenis, indien bevestigd, voor de diplomatieke relatie met China?

Vraag 14

Wat is, met in het achterhoofd het bericht van de Chinese geneticus die voor de Chinese politie werkte, uw reactie op het rapport «Kennis in het vizier» van het Rathenau Instituut, waarin wordt gesteld dat «veiligheidsbelangen verder reiken dan de individuele onderzoeker of kennisinstellingen – het zijn nationale belangen» en waarin het Rathenau Instituut aangeeft dat er ook op politiek niveau gehandeld moet worden, onder andere door het opstellen van kaders?

³ <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/ny-times-rotterdamse-geneticus-gebruikte-mogelijk-onder-dwang-verkregen-bloedmonsters-van-oeigoeren~bf85a5b3/>

Vraag 15

Kunt u een overzicht geven van het aantal spionagegevallen van Chinese studenten en medewerkers bij universiteiten en hogescholen? In hoeverre is dit in de tijd toegenomen?

Vraag 16

Kunt u deze vragen beantwoorden vóór het AO Mensenrechten China?

Mededeling

Door de leden van uw Kamer Van Helvert en Van der Molen (beiden CDA) zijn schriftelijke vragen gesteld over het bericht dat een Chinese geneticus van het Erasmus MC werkt voor de Chinese politie. De vragen werden mij toegezonden bij uw boven aangehaalde brief met kenmerk 2019Z24272 (ingezonden 5 december 2019).

Door de leden van uw Kamer Wiersma en Koopmans (beiden VVD) zijn vragen gesteld, ter aanvulling op bovenstaande vragen, over het artikel in de New York Times «Rotterdamse geneticus gebruikte mogelijk onder dwang verkregen bloedmonster van Oeigoeren». Deze vragen werden mij toegezonden bij uw boven aangehaalde brief met kenmerk 2019Z24415 (ingezonden 6 december 2019).

Hierbij deel ik u mede de vragen niet binnen de gestelde termijn te kunnen beantwoorden. Ik streef ernaar de beantwoording medio januari af te ronden.